

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput IV. (a) Lucius III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

NOTÆ.

1. (a) *Dem.*] In secunda collectione, sub hoc titulo, cap. i. legitur Alex. III. nullibi tamen exprimitur cui rescribat Pontifex.

2. (b) *Et non possit.*] Et ita impedimentum illud coeundi præcesserat ipsum matrimonium, alias si sequeretur, non irritaret illud. ut infra dicemus.

3. (c) *Tutum indulgeri.*] Ex cap. litteras 4. hoc titulo, in 1. collect. ubi Clemens III. Verulano Episcopo ita scribit: Litteras tuas recepit, ex quarum tenore cognovimus, quod cum lator presentium quandam feminam, jam elapso quinquennio, sibi matrimonio copulasset, & secum per tres menses in eodem lecto dormisset, maleficio suo creditur impe-

ditus, quod cognoscere illam nequirit. Super quo Sedis Apostolicae litteras recepit, in quibus continebatur, quod de Romana Ecclesia consuetudine non erat talium matrimonium separandum: unde convocatis eis ad tuam presentiam, cum viverent separatim; compulisti eos ad habitationem redire communem: & licet postmodum in eadem domo, & lecto fuissent, & homo multa verba, sicut tibi constitit, eidem femina contulisset; ei tamen non potuit carnaliter commisceri, propter quod tu timens ne idem vir homicidii reatum incurrat, quid in hoc casu esset agendum, nos consulere voluisti. Quocirca d. i. p. A. f. m. quat. pro memoratis occasiombus non dimittas quin prædictos virum & uxorem per censuram ecclesiasticam insimul habitare compellas.

CAPUT IV.

(a) Lucius III.

CONSULTATIONI tuæ, quæ nos consulisti, utrum foemina clausæ, impotentes commisceri maribus, matrimonium possint contrahere, & si contraxerint, utrum debeat rescindi? taliter respondemus, quod licet incredibile videatur, quod aliquis cum talibus matrimonium contrahat, & quamvis de hujusmodi expressum canonem non habeamus, sacrosancta tamen Romana Ecclesia consuevit in consimilibus judicare, ut quæ non possunt haberi tanquam uxores, habeantur tanquam sorores. Verumtamen talibus artificio aliquando consuevit succurri, ut valeant aptè reddere debitum, & accipere.

NOTÆ.

1. (a) *Lucius III.*] Ita etiam legitur in secunda collectione, sub hoc titulo, cap. 3. nullibi tamen exprimitur cui rescribat Pontifex. In præfenti deciditur illa satis vexata quæstio; utrum videlicet inter impotentes ad coeundum, matrimonium scienter contractum sustineatur? quam adeò diffusè & doctè disputarunt Vazquez 3. part. disput. 125. cap. 7. Martin. Perez disput. 37. sect. 4. Basil. Legion. in qq. quodlib. q. 5. scholast. & lib. 7. de matrim. cap. 56. cum sequenti, & post eos Hortad. tom. 2. de resid. resolut. 8. §. 6. ut superfluum censuerim commentarium hujus

textus ex eis transcribere. Illud tantum observo, sententiam Basilii, videlicet tale matrimonium contractum inter impotentes, sine relatione ad copulam, valere; probari ex cap. requisisti 33. quæst. 2. cap. laudabilem, hoc titulo, cap. 2. hoc tit. in 1. collect. ubi Alex. III. ita ait: Super eo verò quod de illo nobis significasti, qui cum procreare vellet filios, uxori suæ nunquam carnis debitum reddidit, vel reddere potuit: inquisitioni tuæ taliter respondemus, quod diversa sunt inde decreta, & diversa sententia: sed consuetudo est Romana Ecclesie in similibus taliter tenere, quod si non potest eam sicut uxorem habere, ipsam habeat sicut sororem.

CAPUT V.

(a) Coelestinus III.

LAUDABLEM, &c. *Et infra:* Sollicitè quoque ad ultimum requisisti, quantum tempus indulgendum sit naturaliter frigidis ad experientiam copulæ nuptialis, in qua si defecerint, separentur. Nos verò quamvis in antiquis, tam (b) canonibus, quam (c) legibus super hoc diversa tempora concedantur; id tamen in præfenti consultatione sentimus, ut si naturaliter frigidus non potest illâ, quam duxit, uti pro conjuge, à tempore celebrati contractus, si frigiditas prius probari non possit, usque ad triennium secundum (d) authenticum legale cohabitent, quo elapso si nec tunc cohabitare voluerint, & juxta decretum (e) Gregorii mulier (f) per justum iudicium de viro probare potuerit, quod cum ea coire non possit, accipiat alium: si autem ille aliam acceperit, separentur. Quod si ambo consentiunt simul esse, vir eam, etsi non ut uxorem, sed saltem ut sororem habeat. At verò si quod nunquam se invicem